

REDACȚIA

Arad, Doak Perence-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an . . . 20 cor.
 pe 1/2 an . . . 10 .
 pe 1/4 an . . . 5 .
 pe 1 lună . . . 2 .
 Nr-ri de Duminică pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile se acceptă numai în original.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Perence-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicățiune.

Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 602

Scrisorile defraudate cu se primesc

Deprinderi otrăvitoare.

Între darurile de anul nou am primit o cartică. E tipărită la București în Stabilimentul grafic Albert Baer, Str. Numa-Pompiliu 7-9, anul 1903. Albert Baer și Numa-Pompiliu. Interesant. Broșura are învelitoare în culoarea macului. Titlul: *„O pagină din viața lui Arsenie Vlaicu”*. Și cine scrie broșurica aceasta? *„Un amic al moralei publice”*.

Se va mira cinstitul lector, că au însemnat așa de mare acest carticele, încât imi iau timp să scriu un prim articol asupra ei. Am însă motivele mele și sunt convins, că mai la urmă cetitorul va aproba procedura mea.

Am stat doisprezece ani profesor la gimnaziul român din Brașov. Când a fost bucuria vieții mele și înțelegerea sufletului. Mi-am mistuit însă nervii luptând doisprezece ani de zile împotriva domnului Arsenie Vlaicu. Nu în contra persoanei lui, ci în contra credințelor sale, de care se conduce în afacerile publice.

Eram și sunt de părere, că mărețele instituții culturale din Brașov sunt ale tuturor Românilor. Că Brașovul trebuie să fie Athena Românilor din Ardeal și Țeara-Ungurească. Că biserica Sfântului Nicolae trebuie să închine averea sa colosală culturii românești. Că falanga profesorilor din Brașov trebuie recrutată din floarea tinerimii române. Că Brașovenii trebuie să aducă acolo tot ce se distinge prin știință, hărnicie, caracter și omenie.

Arsenie Vlaicu era și este însă de părere, că averea colosală a bisericii Sfântului-Nicolae e a Trocarilor. Că gimnaziul și școala de comerț și școala reală română din Brașov sunt toate ale Trocarilor. Că Sfântul-Nicolae nu poate da stipendii, decât numai fiilor de Trocari. Că odată întreg corpul didactic dela acele școli trebuie să fie compus numai din Trocari. Că pentru Trocari e mai de mare folos o fabrică de spirt decât un liceu.

Principiile noastre erau așadar diametral apuse. Am luptat luptă făcând, dar grea afară din cale. Firește, omul este mai accesibil pentru binele său personal, decât pentru binele obștesc. Și este lucru foarte anevoios a convinge o anumită colectivitate de oameni despre adevărul, că binele lor bine priceput se cuprinde în binele obștesc.

Arseniu Vlaicu e adevăratul conducător al Trocarilor. Trocarii îl iubesc, pentru-că el alimentează egoismul lor exclusiv local în paguba intereselor mari naționale. Ușor te faci iubit poporului, când te închini patimelor lui. E mai greu a înălța mulțimea și a o decide la fapte pentru binele tuturor. Așa a făcut în Brașov Ioan Popazu; și pentru aceea a câștigat el iubirea beamului întreg. Arseniu Vlaicu se mulțumește însă cu dragostea trocărăască.

Puțin sprigineau lupta mea în Brașov. Oamenii sunt oameni. E greu să te strici cu puternicit zilei. Ce să-ți bați capul cu treaba obștească. Pentru luptătorul public calea e sămănată cu

spint. Mai bine e să stai la o parte și să rizi de amarul altora. Și Arseniu Vlaicu a învins. Profesorii Ghiță Pop și G. Bogdan Duică au plecat în România, Dr. Valerie Braniste a luat lumea în cap, Virgil Onițiu s'a făcut amic și fin Vlaicului, a devenit director gimnazial și eu cu boală în oase a trebuit să părăsesc Brașovul.

Acum însă un amic al moralei publice a crezut, că-mi face o mare plăcere trimițându-mi *„O pagină din viața lui Arsenie Vlaicu”*.

Un fapt revoltător. Din actele unui proces privat vrea să scoată dovada, că Arsenie Vlaicu a jurat strîmb. Să se care așadar din fruntea școlii de comerț, din Eforia Școlară, din comitetul parochial, din sinodul eparchial. Și cine cere toate acestea? *„Un amic al moralei publice”*. Și cum le cere? Intr-o broșură tipărită la București.

Stau uimit. Ved înmulțindu-se măglașii și mă înspăimânt. Dar pentru Dumnezeu, păcatul jurământului strîmb e cea mai mare infamie, ce o poate săvârși un creștin și un bărbat cu mintea întreagă. Că ia numele lui Dumnezeu în deșert. Că prin ajutorul crucei vrea să facă adevăr din minciună. Și crima aceasta o urmărește procurorul din oficiu.

Unde era *„amicul moralei publice”*, când eu luptam în contra principiilor lui Arsenie Vlaicu? *De ce nu face el arătare cu iscălitura sa la tribunal în contra lui Arsenie Vlaicu, dacă acesta a jurat strîmb?* Că atunci n'are, decât să producă sentința osânditoare la temniță și corpul românesc va fi scăpat de *„cangrenă”*, de care *„amicul moralei publice”* vrea să scape mulțimea instituțiilor românești, la cari Arsenie Vlaicu e părtaș de frunte.

Dar *„amicul moralei publice”* nu face lucrul acesta, căci atunci ar trebui să răspundă pentru faptele sale. Ci *„amicul moralei publice”* se ascunde sub înveltoarea și culoarea macului și prin atelierile tipografice din mahalaua Bucureștilor și de acolo aruncă între noi săgețile lui păcătoase, ca să ne învenineze viața noastră publică. Că nu este el *„amicul moralei publice”*, ci *„amicul diavolului”* este.

Amicul moralei publice stă cu fruntea ridicată în fața contrariilor, criticează, luptă, muncește, scrie, vorbește, dar totdeauna așa, ca toți să-l cunoască. Cănele turbat numai te mușcă; fără să latre, chiar și la popoarele cele mai sălbatică atacul doșnic e semn de spurcăciune a sufletului.

De un timp încoace moravurile noastre publice au luat calea sălbătăcirii. Insinuațiunile cele mai murdare se adresează contrariilor de principii.

Și lucrul cel mai trist este, că tocmai organele noastre de publicitate poartă în prima linie vina pentru aceasta.

E ceva grozav.

Noi spre pildă, profesăm ideea activității parlamentare. Și organul, care pretinde a fi socotit cel mai serios, *„Gazeta Transilvaniei”*, în loc să ne combată cu argumente, ne aruncă în față calumnia, că prin profesarea principiilor noastre venim interese egoiste.

Aici, în părțile acestea, vrem să mântuim biserica strămoșilor noștri. *Contrarii asmuți și plătesc pe niște nefericiți catilinari*, cari în lumea aceasta nu mai au nimic de pierdut și aceștia se caboară în lupanare și din casele de prostituție scot gunoiul, să ne mănjească. La adresa fruntașilor noștri, cari au încărunit în luptă pentru biserică și neam, se tipăresc cele mai mari infamii și *„presa noastră întreagă nu află un singur cuvânt să infiereze acest procedeu”*.

Un Dr. Nicolae Oncu, cinstea intrupată, bărbatul, care a înființat *„Victoria”* din Arad, care a ridicat în Arad falnică *„Casă națională”*, care nu cunoaște altă bucurie a vieții, decât să asude muncind din greu pentru binele neamului românesc, este tirit în noroiul unor calomnii ne mai pomenite. Și *„Gazeta Transilvaniei”* dela Brașov, *„Tribuna”* din Sibiu, *„Drapelul”* din Lugoj, *„Unirea”* din Blaj et tutti quanti, ziare pretinse românești, cari toate foarte bine cunosc pe acest bărbat cu mintea mare și sufletul de aur, *nu află un singur cuvânt pentru a stigmatiza infamia aceasta”*.

Astfel *„briganții”*, bine înțeles, *prind curaj*. Ei cred, că opinia publică românească e cu ei. Căci *„Gazeta Transilvaniei”* și *„Tribuna”* și *„Drapelul”* și *„Unirea”* sunt toate cu ei. Cel puțin *„qui tacet, consentire videtur”*.

Și pentru-că imi dau silință să muncesc și eu alături cu un Dr. Nicolae Oncu, *Vasilie Mangra* și ceilalți, mi-se atacă în chipul cel mai infam *„sanctuarul meu familiar”*. Și cu toată publicistica noastră, azi tocmai în urma procedurii acestei publicistice, atmosfera vieții noastre publice e atât de infectată, încât infamia ajunge din Timișoara la Brașov și află crezământ. Pe de-asupra apoi un trocar mă înveselește cu o corespondență deschisă. O public textual: *„Cetind Nr. 99 din „Controla”, mi-am adus aminte de articolul Arta din „Tribuna Poporului” și te întreb acum cine este porc și troacă? Un trocar”*.

Pentru-că noi nu admitem direcțiunea politică a ziarelor *„Gazeta Transilvaniei”, „Tribuna”, „Drapelul”* și *„Unirea”* din Blaj, ziarele acestea nu-și pot în destul ascunde bucuria, când niște veritabili *„hoști de pădure”* cu armele *„josnice”* ale calomniei se năpustesc asupra noastră. Pentru-că noi am criticat ținuta politică a fiertatului Dr Ioan Rațiu în anul din urmă, pentru-aceea canonicul Dr. Augustin Bunea, pe care de altfel îl stimăm și iubim, se crede îndreptățit, ca în fața mortului să arunce săgețile lui veninoase în trupurile noastre, cu toate că noi cu toată sinceritatea sufletului nostru închinăsem steagul înaintea marelui decedat.

Dar, fraților, nu băgați de seamă, că asta-i disoluția vieții noastre românești? Nu vedeți voi *„ghiarele diavolului”*, între noi, când află ajuns să lăudați pe *„Beles János”* și să ponegriți pe Dr. Nicolae Oncu?

Eată, acum în chipul cel mai mișelesc este năpustit un contrar al nostru. Dacă am urma calea bătută de nefericitele noastre ziare, ar trebui să ne bucurăm, să retipărim atacul

vehement ori cel puțin printre șire să lăsam a se vedea bucuria noastră, după chipul procedurii confrăților din Brașov, Sibiu, Blaj și Lugoj.

Dar noi nu vom urma nici în această direcțiune pe acei confrăți. Ni-e rușine de acest soi de luptă și înfierăm cu pecetea rușinei pe mișelul atentator, care din intunec se aruncă asupra unui bărbat care ocupă loc distins în mijlocul nostru. Ne ridicăm cuvântul în contra acestui infernal procedeu.

Cine-i bărbat, *combată pe față, cu dovezi și argumente*. Argumentelor le vom pune în față argumente, infamiile ne află însă fără arme.

Români, aruncați din mijlocul vostru pe calomnii infamii, căci aceștia sunt otrava vieții voastre.

Noi vom lupta mai departe în contra principiilor profesate în trebile obștesc de Arsenie Vlaicu, dar *„amicul moralei publice”* și tovarășii lui să piară dintre noi.

Mi-e scârbă de ei.

Vasilie Goldiș.

Bánffy contra lui Széll. În numărul dela 16 Ianuarie al ziarului „Pesti Hirlap” baronul Bánffy a scris un vehement articol în contra lui Széll. Prilej i-a dat faptul că în proiectul de lege privind la emigranti, s'a hotărât — unde a fost vorba de pasepoarte — ca pasepoarte pentru cetățenii de pe teritoriul Croației și Slavoniei să se facă în limba croată și franceză. Opoziția luptase grozav: luase cuvântul Ugron, Rakovszky, Rátkay etc., ca pasepoartele acestea să fie făcute ungurește sau cel puțin și ungurește!

Bánffy se declară pentru părerea opoziției și combate strâșnic pe Széll, pentru-că a umilit ideea națională și a lort în unitatea de stat național maghiar. Zice că dacă era el, — adică Bánffy — prim-ministru, mai bine demisiona, dar nu îngăduia așa rușine.

Curentul activist.

Marele cetățean și democrat al României C. A. Rosseti zisese cu un prilej: Să ști că dacă te laudă adversarii ai făcut o greșeală; ear când se năpustesc asupra ta, să nu te oprești locului ci să mergi înainte, că ești pe calea cea bună!...

E destul să cetim ce scriu ziarele maghiare fără osebite de culoare politică, despre articolul nostru apărut în numărul de Crăciun, spre a ne convinge, că realizarea ideilor cuprinse în acest articol ar fi o colosală lovitură pentru politica șovinistă.

Strigă îndeosebi *„Független Magyarországnak”, „Egyetértés”* și *„Magyar Szó”*, organele depositarilor șovinismului maghiar.

Furia lor este cu atât mai mare, cu cât se conving, că *„Tribuna Poporului”* nu stă singură cu ideile sale, ci confrății dela *„Libertatea”* din Orăștie chiar în numărul de Crăciun, prin peana dlui Dr. Aurel Vlad, s'au declarat și ei pentru necesitatea urgentă de a se porni odată lupta în vederea intrării în Dietă a Românilor.

Se înțelege, că și de astă-dată presa maghiară încarcă totul în cărca lui Mangra. Și noi și frații dela Orăștie, așa scriu Ungurii, suntem puși la

Cătră aceștia să mai alătură și 45 de culegători, cărora administrația ziarului li-a rămas cu 5600 cor. În restaurația pentru munca lor. Luni și săptămâni întregi i-au tot ținut cu vorba că își vor căpăta leafa, când de-odată săptămâna trecută a părăsit și redacția și administrația localul său de pân'aci din Văczi utoza. S'au mutat fără o vorbă și când seara au venit zețarii — au aflat localitățile deșertate. Ziarul în ziua aceea a apărut deja în altă tipografie.

În numele culegătorilor înșelați paginatorul Niederreiter a făcut arătare la ocacror.

La poliție azi decurge investigația fiind căuți toți membrii direcțiunei ziarului „Fugg. Magy.” și fiind și alte lucruri de asemenea natură cu grămada: probabil vor avea loc și alte arestări.

Se înțelege: ziarilor kossuthiste le este rușinea să publice amanunte despre șarlataniile marelui lor financiar.

Răscumpărări de Anul-nou.

La apelul făcut de Dr. N. Oncu de a răscumpăra felicitările de anul-nou prin dăruiri pentru biblioteca ce se întemeiază la Casa Națională, au mai răspuns următorii:

	Suma precedentă	Cor.	386.84
Ioan Moldovan (Arad)	1.—		
Liviu Magdu	1.—		
Atanasie Popoviciu	1.—		
Alexandru Anciu	1.—		
Teodor Popoviciu	1.—		
George Popoviciu	1.—		
Mihail Popoviciu	1.—		
Nicodae Marcu	3.—		
Petra Minișan	1.—		
Vasile Arjoca	1.—		
Petra Vasilon	1.—		
George Adam	1.—		
Dimitrie Bonciu	10.—		
Dr. P. Pipos	3.—		
Ilia Bedea (Bute)	2.—		
Magdu (Bca)	2.20		
Al. Marta (Lilja)	10.—		
Teodor Burda (B-laciu)	4.—		
Total		422.04	

NOUTĂȚI.

ARAD, 17 Ianuarie n. 1903.

Din cauza sfințelor sărbători, Botezul Domnului și Sf. Ioan Botezătorul, numărul paginilor noastre va apărea numai pe Mercuria amezii.

Guafia în Austria e încă tot nehotâtă. Intre Cehi și Germani nu num că nu s'a făcut încă înțelegere, dar proiectul de compromis redactat de guvern a fost respins de Cehi și la 15 c. în Reichsrath ei au început obstrucția, astfel că proiectul de lege privind convenția zăcărilor cu greu va ajunge să fie votat. Eri toată noaptea, până dimineața la 6, s'a ținut ședință; Cehii radicali vin într'una cu diferite propuneri de urgență, pentru a împiedica astfel lucrarea parlamentului.

Deputat sinodal în cercul Beiușului. Alegerea de deputat sinodal în cercul Beiușului în locul mult regretatului Paul Papp se face acum Duminecă, 18 Ian. n. — Candidatul popular și al fruntașilor bisericești din acest cerc este Dr. Ioan Papp, fiul lui Paul Papp. Prin inteligența, seriozitatea și nobilele sale sentimente Dr. Ioan Papp este de sigur cel mai demn a reprezenta în sinodul diecesan cercul Beiușului, pe care și părintele său l'a reprezentat cu deosebită conștiințiozitate în curs de 30 de ani. — Ca contra candidații se amintesc judele cercului Dr. Poy-nâr Ioan, directorul de finanțe Papp Nicolae și deputatul dietal Pașie Todor. Candidatura acestora însă nu o poate nimeni lua serios în seamă, cu atât mai puțin alegătorii geloși de autonomia bisericii lor, cari, nu ne

Indoim, își vor da unanim voturile pentru bărbatul care nu stă la ordinul celor străini de biserică.

Conducător al „Concordiei” din Sibiu, societate în liquidare, a fost numit dl Victor Oniț, fost șef al filialei din Alba-Iulia, singura filială care nu lucra cu deficit. Alegerea credem că e nimerită: păcat însă că nu s'a făcut cu un an doi mai tute!

Bietul Hamsea, din ce se apropie alegerea, din ce ziarele maghiare cari vor să ni-l pună cu sila episcop, scriu mai cu puțină siguranță despre alegerea lui. Astfel „Magyarország” dela 16 Ianuarie admite că Hamsea nici nu va mai candida. Serie anume:

„Partidul lui Hamsea va ținea și el în săptămâna viitoare conferință sub președinția lui Iosif Gall; dacă vor vedea însă că nu-l pot alege cu siguranță pe Hamsea, aderenții săi se vor slipi către partidul lui Iguatio Pap, care s'ar alege astfel unanim...”

Așa?!
O singură condiție ar pune hamsiștii: viitorul episcop să nu împiedice întemeierea unei episcopii la Timișoara.

Vorba e că dacă s'ar simți hamsiștii atât de tari încât să le dea mâna a pune condiții, desigur că n'ar sta de vorbă cu nimeni, ci l'ar alege pe Hamsea. Până la alegere se poate deci ca nici chiar în presa maghiară adunătura de neamuri să nu figureze ca „partid” care pune condiții, ci împreună cu căpetenia lor să pună cenșe pe cap și să se roage mult pentru a li-se ierta păcatele ce au săvârșit.

Szunyog Szabolcs, vicecomitele Bihorului, a încetat eri din viață, în vârstă de 48 ani. Îl regretă toți, căci a fost nu numai un funcționar de model, dar și ca bărbat în societate un cavalier în toată puterea cuvântului. Și mai presus de toate era un patriot rațional care înțelegea că țaria țării ar fi pacea dintre diferitele neamuri.

Zăpadă mare și frig. Din Liptó Sz. Mik'os se telegrafează: De vre-o câte-va zile zăpada cade întruna în părțile dinspre nord ale țării. Intre munți ori-ce comunicație e sistată, ear' la ses to mai multe locuri zăpada s'a ridicat la vre-o câțiva metri. Comunicația trenurilor e întreruptă. Intre Csorba și Poprad—Telka eri și zăziciei un tren n'a putut comunica, căci linia pe o întindere de mai mulți kilometri e acoperită de adevărați munți de zăpadă. Iet-colea s'a făcut încercare de a sparge tunelarii sub zăpadă dar' fără rezultat căci viscolul iute le astupa ear' cu zăpadă. Trenurile dinspre Oederberg toate se opresc în Liptó Szent-Miklós. Frigul e aproape insuportabil.

Ciudată explicare. Citim în „Tribuna următoarele:

„Tribuna Literară”. Cetitorii și cu deosebire drăgălașele noastre cetitoare vor fi surprinse de știrea ce le-o dăm azi, că cu finea anului 1902 „Tribuna Literară” se sistează. Dar terminul de sistare aci nu l'am aplicat bine căci de fapt „Tribuna Literară” nu se sistează ci în loc să apară separat odată pe săptămână, va apărea în fiecare zi în corpul foii, pe cele trei coloane din urmă”.

Una-l adevărat: că de ani de zile această „Tribună” nu adăpostea decât spanacul literar al lui Traian Mihail și alții de soiul acesta. După-cum și aceea e adevărat, că de ani mulți pagina a treia a „Tribunei”, săptămânii de zile aducea același material: anunțuri de călindare, reclame și bibliografii.

Vorba e numai că ce vor da de aci încolo sub rubrica — literară?!

Petrecere. Reuniunea femeilor române din Hunedoara invită la Petrecerea cu dans ce o va aranja Sâmbătă la 11/24 Ianuarie 1903 în sala hotelului „Rimbaș”.

Rescumpărări. Spre scopurile culturale ale despărțământului „Timișoara” al Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român ca rescumpărări de felicitări la anul nou au mai contribuit:

Ioan Teodorovici, (Timișoara) 5 cor.; Ioan Pinciu, (Ciocova) și Dr. Constantin Missits câte 4 cor.; Avram Ciocoi, (Vucova) și Aurel Drăgan, (Gila) câte 2 cor.; George Subu, (Beregsán) 1 cor.

Comitetul despărțământului.

Constituire. Societatea cântorilor rom. gr. or. din Ungaria „Psallat”, și a ținut adunarea sa de constituire în Brașov la 15 Decembrie 1902 sub președinția mult on. domn Ioan Pooea prof. în pens. Ca președinte, ales Dl Zosim Butnari învățător; vicepreședinte Vasile Lazurcă Lăzăreanu lector; Secretari Petru de Petric cancelist; Cassar Toma Brenciu cantor; Bibliotecar Dumitru Bades cantor; Econom Ioan Băreșanu cantor; Controlor Georgi Merchesan cantor.

Andrée. Numele acesta, care sporește numărul martirilor lumii științifice, eată nu peste mult se va da cu totul uitării. Vre-o 5 ani și jumătate tot se legănau cu speranța cei din jurul său și aceia cari sperau mult dela întreprinderea sa cutezată, că odată totuși se va reîntoarce aeronautul „Vulturului”, care a luat hotărârea să străbată cu balonul polul dela nord. Sus din marea de îngheț în lumea zăpezii vecinice din timp în timp să găsea mai un semn mai altul care era adus în combinațiune cu Andrée. Une-ori să credea a se fi găsit țandurele balonului său isbit de stâncă, alte-ori văzut-au în mare obiecte despre cari cel ușor crezător a grăbit a descoperi, că Andrée le-a aruncat voind să dea despre sine semne de viață. Poate a simțit curajosul aeronant, că aceasta înălțare în aer înseamnă sfârșitul vieții sale când înainte de înălțare în frumoasa lună Maiu din anul 1897 și-a făcut testamentul. Ai sei încă s'au împecat cu gândul că viteazul aeronant s'a prăpădit și în vre-un moment de ghiată pe unde nu umbliă picior de om își doarme somnul vecinic. Fratele său Wilhelm Ernest Andrée, căpitan de marină s'a adresat cătră guvernul Svediei cu rugarea ca să-l declare pe frate-său de mort. Alături s'au desfăcut testamentul lui Andrée, care sună astfel:

Eu August Solomon Andrée, mărturisesc ca ultima a mea voință, că toată averea mea o testez cu drept de posesie fratelui meu Wilhelm Ernest Andrée, exprimându-mi totodată dorința ca această moștenire să o întrebuințeze așa după-cum verbal m'am înțeles cu dnasul și după-cum eventual mă voi mai înțelege încă. Cu privire la aceasta fratele meu are liberă dispoziție privind la luarea pașilor pentru validitatea și liquidarea lășământului. S. A. Andrée.

Avis! Toți On. domni, cărora li-s'a expedit Nr. de probă din revista „Luceafărul”, — sunt rugați, la cas, că nu vor să aboneze revista, să ne retrimită numărul de probă, — pentru încunjurarea dificultăților administrative, — la cas contrar să vor considera de abonați. Budapesta, 12 Ianuarie n. 1008. Administrația revistei „Luceafărul”.

Știri despre Ioan Orth. De când a dispărut — Ioan Orth au circulat fel de fel de versiuni; despre adevărul cărora se înțelege, că nimeni nu s'a putut convinge până acum. Așa în zilele trecute s'a răspândit vestea, că a trăit în Algeria mai multă vreme, dar l'au expulsat de acolo. Acum ziarul „Alto Adige” din Triest aduce din nou o asemenea știre. După acesta un om din Triest, care nu de mult s'a reîntors din Cailé, afirmă că Ioan Orth trăsește în apropierea orașului Valparais, unde are o fermă mare. Cu el e și soția lui, Emilia Stuben. Vecinii îl cunosc numai sub numele de seunor Ioan, pe prietnul de odinioară.

În atențiunea d-lor învățători. Aduc la cunoștința P. T. d-lor învățători dela

școlile populare române, că „Abecedarul și Antiaia carte pentru deprinderea limbii maghiare de Fr. Koos consilier reg. și inspector de școlae în pens. și de Vas. Goldiș profes. gimn. în pens. și secretar consistorial în Arad” este în ediție nouă sub tipar și este acum în ediția lui H. Zeidner în Brașov. Prețul legat corone — 40 flieri. Învățătorilor li-se da ralat de 10%.

Afară din cartea aceasta au apărut în ediția H. Zeidner în Brașov felurite cărți pentru școlile populare și școlile medii române. — Catalogul gratis.

Duel cu dinamită. Într'o foaie americană să vestește următoarea istorie necruzată: între căpitanul Ciardson și inginerul Metrokins s'a iscat o afacere cavalerescă din care s'a ajuns la duel. Ingerul — cășul având dreptul de a-și alege arma — și-a ales dinamita. Duelul s'a făcut într'a-devăr cu arma aceasta, fiecare s'a înfășoșat cu cinci cartușe de dinamită la duel. Secundanții s'au suit pe arborii cei mai nalți, de unde au comandat duelul. Duelul s'a început. Cele dintâi două cartușe n'au nimerit, adică n'au explodat, cu atât mai mare nimerire a pricinuit a treia cartușe. Secundanții s'au dat cu grabă jos de pe arbori. Pe căpitan îl aflară fript la fața locului, ear din inginer numai ghețele au rămas, a dispărut cu totul. Secundanții au luat protocol și au constatat, ca onoarei i-s'a dat toată satisfacția cavalerescă.

Se recomandă, ca guvernanta sau instructora într'o familie, o pre-parandistă de cursul II. Doritorii să se adreseze la administrația ziarului nostru.

A apărut de sub tipar în editura librăriei C. Sfetea, București, St. O. Iosif — A fost odată, poveste în versuri, edițiune de lux. Prețul 1 Leu 50 bani.

Prima dorință de Anul-nou este să implorăm pe bunul Dumnezeu ca să ne dea sănătate, și asta se poate realiza numai prin folosirea crucei duble-electro-magnetice R. R. N. 86967, mulți oameni bolnavi și au regăsit sănătatea prin aceasta, al cărei inventator dl Albert Müller în B.-Pesta V. Vadasz-utoza 42/R, primește zilnic adrese de mulțumită, dintre cari dăm mai jos textul uneia:

Stimate d-le Müller! Nu înzădar am cetit în ziare minunile ce le face crucea-electro-magnetice R. R. N. 86967, căci n'am convins despre adevărul celor scrise! Crucea e un leac bun! O port abea de trei săptămâni și mă simt sănătos de tot. Nu mai am sgârșiri de stomah și de inimă și mi-am recăpătat poftă de mâncare, am suferit și de reomă, o mână nu mi-o puteam mișca, am suferit și de un picior, și nu pot mulțami îndestul bunului Dumnezeu și D Tale, care ai inventat această cruce, prin ajutorul căreia sunt deplin sănătos și o recomand cu căldură tuturor.

Dumnezeu să Vă binecuvinteze! Cu stăimă: Murányi Emil, Baia Krompach.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 16 Ianuarie. În ședința de azi Széll a făcut declarațiuni privitoare la încheierea transacțiunei cu Austria. Transacțiunea se va încheia pe zece ani și, după cele espuse, ar fi ceva mai favorabilă ca în trecut, îndeosebi în ce privește taxele pe cereale și înlesnirile ce s'au pus comerțului cu porci. Kossuth, în numele partidului seu declară că nu e mulțumit de cele espuse de primul ministru.

Viena, 17 Ianuarie. Cehii au continuat toată noaptea cu obstrucția.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Insertiuni și reclame.

Tuturor mușterilor și cunoscuților mei le potesc

An nou fericit

Cu deosebită stăimă:
Veduva Duffner József,

Spre binevoitoarea atențiune!

Am onoare a Vă încunoștința, că am deschis în *Arad, strada Dealul Ferencz Nr. 24* vis-à-vis de biserica reformată, un institut de

lithographie, cyncographie și autographie.

Efectuesc tot felul de lucrări cari se țin de aceste branșe, precum: cărți de vizită, de adrese, bilete de logodnă și cununie, invitări, vignete, capete de scrisori, placate (afișe), note, blanchete, caete de caligrafie, de desemn, peisage, atestate, diplome, acții, libele de depunere și tot felul de lucrări artistice și în culori etc. etc. Prețuri moderate.

Asigurându-Vă, că 'mi voi da toată silința, să îndeplinesc lucrările primite cu cea mai mare punctualitate și promptitudine, conform gustului și dorinței, Vă rog să binevoiți a mă onora și sprijini cu prețurile D.-Voastre comande.

Cu toată stima:

PETRU SIMTION,

proprietar de lithographie.

ANUNȚ.

Subscrisul îmi permit a anunța cu stimă P. T. Public din *Oravița și jur*, că am deschis de mai mulți ani în casa mea proprie vis-à-vis de casa lui Medii un

Atelier pentru haine bărbătești

și că cunoștințele mele în croit și executare fina ce mi le-am câștigat în decurs de mai mulți ani în capitală, mai ales la croitorii de curte, unde am fost în condiție, mă pun în poziție de a putea servi pe On. mușterii cari mă vor onora cu comande cu croiul cel mai nou englez și francez.

Rog în special cu umilință inteligența română — și cu considerare la faptul că sunt român — să binevoiască a mă onora cu comande de toamnă și de iarnă.

Pentru serviciu real și efeptuire solidă garantează

Cu toată stima

P. COLARIU,

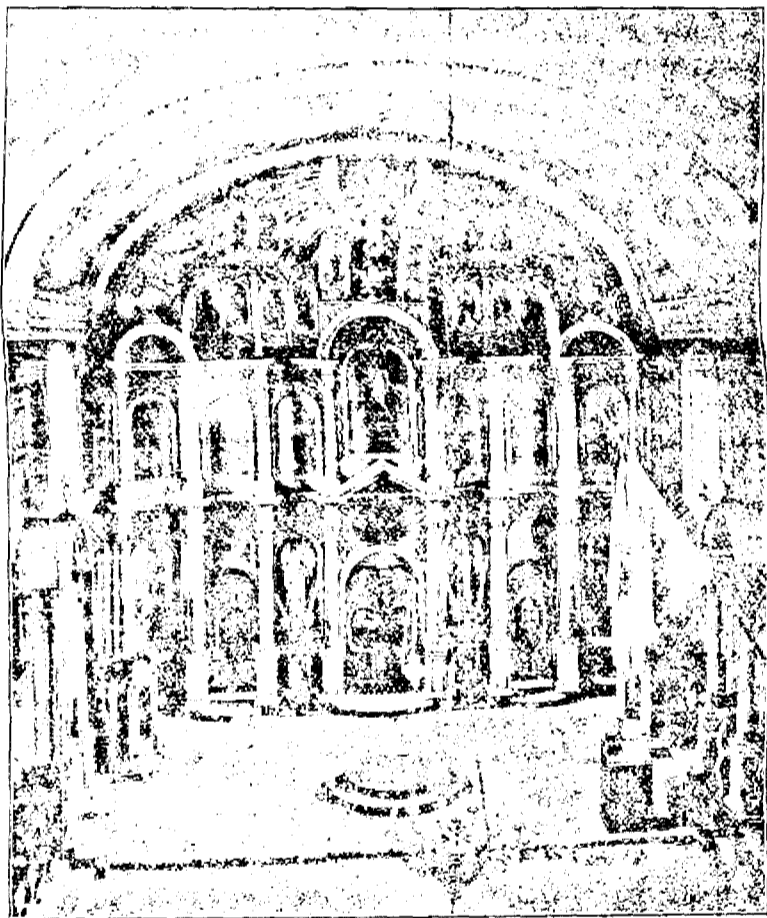
croitor,

854 7—

în casa proprie, strada principală.

Ioan Cotirlă și fiul

atelier de sculptură, tâmplărie și strugărie.
Oravița-română.

Aranjament complet pentru efeptuire de iconostase (tâmples), tronuri, jefuri, strane, chivoturi, râpizi și ori-ce alte lucrări de lemnărie în bisericile noastre de rit oriental. Schifare și efeptuire de planuri după comande, mobile și tot felul de instrumente de școală, bănci, table, catedre, mașini de socotit etc.

Prețuri moderate. — Garanță desevirșită.

La cerere atestate despre rezultate de până acum. 867 5—

Pachetarea în provință gratuit!

Cornel Tămășdan,

prăvălie de coloniale, de delicatese și de ape minerale.

Arad, Iozseffóherczeg-ut nrul 12.

Își recomandă prăvălia bogat asortată, unde să capătă din primul isvor articoli de coloniale și delicatese, tee și rumul cel mai fin din străinatate, tot felul de ape minerale, vinuri din țară și din străinatate, șampane franceze și ungurești, cognacuri, toate cu prețurile cele mai moderate.

Asigurând P. T. public despre un serviciu prompt și ieftin sunt

cu deplin respect

Cornel Tămășdan.

La plățile în bani gata se dau favoruri de 2 percente.

Serviceu prompt și grabnic.

Asigurați: viață, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în *Arad*
A BĂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALĂ SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primesc oferte pentru asigurări din comitatele: *Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal* și le efeptuesce pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termin fier, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, reevizite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovės, via (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeț, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transylvania“ în *Arad*

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

423 —113

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Telefon 219.

Fondat 1850.

Gebharth I. și fiul Arad.

Piața Andrassy 16.

Articole de luminat.

Asortimentul cel mai mare în candelabre pentru electricitate și gaz.

Primim înscreinări pentru instalarea luminet.

Specialitate:

Fitulari Ditmar.

Pe lângă mai mare lumină, mai puțină consumație.

Tarêmurii de porțelan:

Colecție deplină pentru service de masă, tee și cafea. Dela cele mai ieftine până la cele mai fine.

Asortiment bogat în cești de cafea, thee și mokka.

Dintre obiecte de lux asortiment mare de obiecte peramice.

Articole de sticlărie:

Asortiment de obiecte de sticlărie indigene și străine în prețuri ieftine. Dela cele mai simple până la cele mai moderne lucruri. Asortiment stabil de sticlărie colorată.

Articole de argintării:

Singurul deposit pentru obiecte de lux „Kaiser Zinn“ reprezentanța argintării din Kormöczbánya. Tacemuri din argint alpacca, și alte obiecte de alpacca.

876 4—10